

Taadi / Tat / Жугъури Džuhuri

latinisatsioon / romanization: KNAB 2012-09-30

1	А а	a	14	Й й	j	27	Х х	x
2	Б б	b	15	К к	k	28	Хь хь	ħ
3	В в	v	16	Л л	l	29	Ц ц*	c
4	Г г	g	17	М м	m	30	Ч ч	č
5	Гъ гъ	ǧ	18	Н н	n	31	Ш ш	š
6	Гь гь	h	19	О о	o	32	Щ щ*	šč
7	ГІ гІ	ǧ	20	П п	p	33	Ъ ъ*	"
8	Д д	d	21	Р р	r	34	Ь ь*	'
9	Е е	e	22	С с	s	35	Э э	ä
10	Ё ё*	ë	23	Т т	t	36	Ю ю*	jú
11	Ж ж	dž	24	У у	u	37	Я я*	já
12	З з	z	25	Уь уь	ü			
13	И и	i	26	Ф ф	f			

* Ei esine taadi omasõnades.

* Does not occur in genuine Tat words.

Märkused

1. Taadi keel jaguneb **põhjataadi** e džuhuri e juuditaadi (pms Dagestanis, kood jdt) ja **lõunataadi** ehk muslimitaadi (pms Aserbaidžaanis, ttt) keeleks. Dagestanis kasutatakse praegu kütillilist, harvem heebrea kirja, Aserbaidžaanis ladina, varem kütillilist kirja.
2. Varasemas Aserbaidžaanis kütillilises variandis olid mõned tähed teisiti: ə (= э), ƒ (= гъ), h (= гь), ħ (= хь), ħ (= гІ), j (= й), ɣ (= уь), ɟ (= ж).

Notes

1. The Tat language is divided into **Judeo-Tat** or Juhuri (mainly in Dagestan, code jdt) and **Muslim Tat** (mainly in Azerbaijan, ttt). In Dagestan Cyrillic, sometimes Hebrew script is used nowadays, in Azerbaijan Roman script is used (earlier it was also Cyrillic).
2. In the earlier Azerbaijani Cyrillic there were variations: ə (= э), ƒ (= гъ), h (= гь), ħ (= хь), ħ (= гІ), j (= й), ɣ (= уь), ɟ (= ж).

Ladina tähestik Aserbaidžaanis

A a		F f	
Ə ə	= ä	G g	
B b		H h	
C c	= dž	I i	
Ç ç	= č	J j	= ž
D d		K k	
E e		L l	

Roman alphabet in Azerbaijan

M m	Ş ş	= š
N n	T t	
O o	U u	
P p	V v	
Q q	X x	
R r	Y y	= j
S s	Z z	

Häädus

ä [æ], e [ɛ], ğ [ɣ]?, ğ [ɟ], ħ [ħ], ɟ [ɟ], x [χ].

Pronunciation

Ladina tähestik 1928–1938 (jdt)

A a		G g	
B b		Q q	= ğ
C c	= č	H h	
Ç ç	= dž	Ĥ ĥ	= ğ
D d		Ħ ħ	= ħ
E e		I i	
Ə ə	= ä	J j	
F f		K k	

Roman alphabet 1928–1938 (jdt)

L l		T t	
M m		U u	
N n		V v	
O o		X x	
P p		Y y	= ü
R r		Z z	
S s			
Ş ş	= š		

Heebrea tähestik kuni 1928 (jdt)

א	= ä	ב	= v
א	= a	ג	= g
א	= i	ד	= d
א	= o	ה	= h
א	= e	ז	= z
א	= ü	ז	= dž
א	= u	ח	= ħ
ב	= b	י	= j

Hebrew alphabet until 1928 (jdt)

כ	= k	פ	= f
כ	= x	צ	= č
ל	= l	ק	= q
מ	= m	ר	= r
נ	= n	ש	= š
ס	= s	ת	= t
ע	= ğ		
פ	= p		

Allikad**Sources**

1. М. И. Исаев. *Языковое строительство в СССР. (Процессы создания письменностей народов СССР.)* «Наука», Москва 1979, с. 311.
2. *Татская письменность.* — Википедия, ru.wikipedia.org, 2012-09-30.
3. *Juhuri language.* — Wikipedia, en.wikipedia.org, 2012-09-30.
4. Ватан (газета). <http://vatan.etosmi.ru/>, 2012-09-30.